

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

*Hotărâre tradusă și redactată de către Direcția agent guvernamental.
Ea poate suferi modificări de formă.*

SECȚIA A DOUA

CAUZA DURLESCU v. REPUBLICA MOLDOVA

(Cererea nr. 7951/12)

HOTĂRÂRE

STRASBOURG

19 noiembrie 2024

Prezenta hotărâre este definitivă. Ea poate suferi modificări de formă.

© Această traducere îi aparține Direcției agent guvernamental din cadrul Ministerului Justiției al Republicii Moldova. Originalul se găsește în baza de date HUDOC. Orice preluare a textului se va face cu următoarea mențiune: „Traducerea acestei hotărâri a fost efectuată de către Direcția agent guvernamental din cadrul Ministerului Justiției al Republicii Moldova”.

În cauza Durlescu v. Republica Moldova,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a doua), întrunită într-un Comitet compus din:

Jovan Ilievski, *Președinte*,

Diana Sârcu,

Gediminas Sagatys, *judcători*,

și Dorothee von Arnim, *Grefier adjunct al Secției*,

Având în vedere:

cererea (nr. 7951/12) *versus* Republica Moldova, prin care un cetățean al acestui Stat, dl Alexei Durlescu („reclamantul”), născut în anul 1983 și domiciliat în Cimișlia, reprezentat de către dl A. Postică, avocat în Chișinău, a sesizat Curtea la 10 noiembrie 2011 în conformitate cu Articolul 34 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale („Convenția”),

decizia de a comunica Guvernului Republicii Moldova („Guvernul”), reprezentat succesiv de către Agentul său *ad interim*, dna D. Maimescu, și de către Agenții săi, dl O. Rotari și dl D. Obadă, plângerile formulate în baza Articolului 6 § 1 din Convenție și a Articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, referitoare la casarea pretins ilegală a unei încheieri definitive, și de a declara inadmisibil restul cererii,

observațiile părților;

Deliberând în camera de consiliu la 22 octombrie 2024,

Pronunță următoarea hotărâre, adoptată la aceeași dată:

OBIECTUL CAUZEI

1. Cauza se referă la casarea unei încheieri pronunțate în favoarea reclamantului, în urma unei căi de atac introduse tardiv de către terți.

2. La 24 noiembrie 2009, Judecătoria Ciocana (Chișinău) a pronunțat o încheiere prin care a confirmat validitatea tranzacției judiciare încheiate între reclamant și societatea I. În conformitate cu această tranzacție, societatea I. a recunoscut creanțele reclamantului împotriva sa și s-a angajat să plătească reclamantului, în conformitate cu un calendar care începea la 1 decembrie 2009 și se încheia la 31 decembrie 2011, suma de 30 481 de lei moldovenești (MDL) și 469 315 dolari americani [un total de aproximativ 315 235 de euro (EUR) la acea dată]. În dispozitiv, instanța a precizat că încheierea sa putea fi atacată în termen de cincisprezece zile de la data pronunțării.

3. La 8 iunie 2011, Curtea de Apel Chișinău a casat această încheiere, după ce a admis recursul formulat la 19 mai 2011 de către două persoane fizice, V.T. și A.T., în calitate de asociați și membri ai comitetului de audit al societății I. De asemenea, instanța de recurs a trimis cauza spre rejudecare la instanța de fond. Decizia instanței de recurs era definitivă.

4. În urma reexaminării cauzei și după depunerea prezentei cereri la Curte, prin hotărârea din 22 septembrie 2014, devenită definitivă, pretențiile reclamantului privind recunoașterea și plata creanței sale au fost admise în totalitate. La 17 decembrie 2015, executorul judecătoresc a inițiat procedura de executare silită a acestei hotărâri. Potrivit celor mai

recente observații ale reclamantului, puțin mai mult de jumătate din suma care trebuia restituită era încă neachitată, ridicându-se la 3 391 503,79 MDL (aproximativ 176 400 EUR potrivit ratei de schimb în vigoare la data depunerii acestor observații).

5. Prevederile legale relevante privind termenele de introducere a unei căi de atac împotriva încheierilor sau a unei cereri de repunere în termen sunt rezumate în *Fabrica de Zahăr din Ghindești S.A. v. Republica Moldova* ([Comitet], nr. 54813/08, § 15, 3 decembrie 2019) și *Grăjdianu și alții v. Republica Moldova* ([Comitet], nr. 10790/11 și altele 4, § 8, 7 ianuarie 2020).

6. Invocând Articolul 6 din Convenție și Articolul 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, reclamantul s-a plâns că, în lipsa unei justificări, Curtea de Apel Chișinău a admis un recurs tardiv în defavoarea sa, formulat de către persoane care nu erau îndreptățite să facă acest lucru (a se vedea paragraful 3 de mai sus), subminând astfel principiul securității raporturilor juridice.

APRECIEREA CURȚII

I. PRETINSA ÎNCĂLCARE A ARTICOLULUI 6 DIN CONVENȚIE ȘI A ARTICOLULUI 1 DIN PROTOCOLUL NR. 1 LA CONVENȚIE

A. Admisibilitate

7. Guvernul a susținut că reclamantul nu a dezvăluit Curții anumite informații referitoare la evoluția cauzei la nivel național și că cererea ar trebui respinsă ca fiind abuzivă, în sensul Articolului 35 § 3 (a) din Convenție.

8. Guvernul a ridicat apoi obiecția că reclamantul și-a pierdut statutul de victimă, având în vedere că, după depunerea prezentei cereri și în urma reexaminării cauzei la nivel național, el a obținut o nouă hotărâre favorabilă (punctul 4 de mai sus) prin care i s-a acordat integral sumele stabilite prin încheierea din 24 noiembrie 2009.

9. Reclamantul a susținut că a informat în mod corespunzător Curtea cu privire la evoluția procedurilor interne. Referitor la cea de-a doua obiecție a Guvernului, reclamantul a recunoscut că, odată cu adoptarea hotărârii din 22 septembrie 2014, pretențiile sale împotriva societății I. au fost admise integral. Cu toate acestea, el a subliniat că autoritățile naționale nu au remediat pretensele încălcări ale Articolului 6 din Convenție și ale Articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, care rezultau din casarea încheierii definitive din 24 noiembrie 2009, pronunțate în favoarea sa (a se vedea paragraful 2 de mai sus).

10. Curtea consideră că nu a fost stabilită nicio intenție din partea reclamantului de a o induce în eroare. Ea notează că, printr-o scrisoare din 20 noiembrie 2017, reclamantul a informat-o cu privire la deciziile interne adoptate ulterior în prezenta cauză. Prin urmare, obiecția Guvernului privind caracterul abuziv al cererii trebuie respinsă.

11. În continuare, Curtea reiterează faptul că o decizie sau o măsură favorabilă reclamantului nu este, în principiu, suficientă pentru a-l lipsi de statutul de „victimă”, cu excepția cazului în care autoritățile naționale au recunoscut, în mod explicit sau în substanță, și apoi au remediat încălcarea Convenției [a se vedea *Scordino v. Italia (nr. 1)* [MC], nr. 36813/97, § 180, CEDO 2006-V].

12. Curtea observă că nicio autoritate națională nu a constatat, cel puțin în fond, o încălcare a Articolului 6 § 1 din Convenție și a Articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție din cauza casării ilegale a încheierii definitive din 24 noiembrie 2009 favorabile reclamantului. De asemenea, reclamantul nu a obținut vreo despăgubire pentru pretensele încălcări. Prin urmare, obiecția Guvernului privind pierderea de către reclamant a calității de victimă trebuie, de asemenea, respinsă.

13. Constatând că cererea nu este nici în mod vădit nefondată, nici inadmisibilă din orice alt motiv enumerat la Articolul 35 din Convenție, Curtea o declară admisibilă.

B. Fond

14. În prezenta cauză, Curtea de Apel Chișinău a casat încheierea pronunțată la 24 noiembrie 2009 (a se vedea paragraful 3 de mai sus) în urma unui recurs formulat la 19 mai 2011, *id est* după mai mult de șaptesprezece luni de la data pronunțării acestei încheieri. În decizia sa din 8 iunie 2011, instanța de recurs nu s-a pronunțat în niciun fel cu privire la faptul dacă termenului legal de introducere a acestei căi de atac fusese respectat și, în special, nu a precizat dacă ea constata că această cale de atac nu era tardivă ori dacă intenționa să acorde o derogare de la acest termen. În același timp, materialele din dosar nu furnizează nicio precizare cu privire la acest aspect. Guvernul, la rândul său, nu a prezentat niciun argument în această privință.

15. Curtea notează că a abordat situații similare celei de față într-o serie de hotărâri în care a enunțat principiile referitoare la chestiunea nerespectării principiului securității raporturilor juridice ca urmare a casării unei hotărâri definitive (a se vedea, printre altele, *Istrate v. Moldova*, nr. 53773/00, §§ 46-61, 13 iunie 2006; *Melnic v. Moldova*, nr. 6923/03, §§ 38-44, 14 noiembrie 2006, și *Ponomaryov v. Ucraina*, nr. 3236/03, §§ 40-47, 3 aprilie 2008). În aceste cauze, Curtea a considerat, printre altele, că, prin neprezentarea unui motiv pentru prelungirea termenului de introducere a acțiunii, instanțele naționale încălcaseră dreptul reclamantului la un proces echitabil (a se vedea, de exemplu, *Melnic*, pre-citată, § 42).

16. Având în vedere circumstanțele cauzei și argumentele părților, Curtea nu vede niciun motiv pentru a ajunge la o concluzie diferită în prezenta cauză. În consecință, a existat o încălcare a Articolului 6 § 1 din Convenție.

17. Având în vedere constatarea de mai sus a unei încălcări a Articolului 6 din Convenție, Curtea consideră că nu este necesar să examineze plângerea reclamantului în baza aceluiași Articol (a se vedea paragraful 6 de mai sus), referitoare la introducerea acțiunii de către persoane care nu aveau dreptul de a participa la proces (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Melnic*, pre-citată, § 44).

18. Cu privire la pretinsa încălcare a dreptului de proprietate al reclamantului în baza Articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, Curtea

reiterează că, în conformitate cu jurisprudența sa constantă în domeniu, casarea unei hotărâri definitive prin care a fost recunoscută o creanță și, prin urmare, un „bun”, fără vreo explicație cu privire la motivele acestei casări, constituie o încălcare a Articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție (*Roșca v. Moldova*, nr. 6267/02, §§ 30-32, 22 martie 2005; *Popov v. Moldova (nr. 2)*, nr. 19960/04, §§ 56-58, 6 decembrie 2005). Prin urmare, în prezenta cauză a existat și o încălcare a acestei dispoziții.

APLICAREA ARTICOLULUI 41 DIN CONVENȚIE

19. Reclamantul a solicitat 3 391 503,79 de lei moldovenești (MDL) [aproximativ 176 400 de euro (EUR) potrivit ratei de schimb aplicabile la data formulării acestei pretenții] pentru prejudiciul material, reprezentând suma rămasă neexecutată potrivit hotărârii din 22 septembrie 2014 (a se vedea paragraful 4 *supra*). Invocând procedura pendinte de lichidare a companiei debitoare, care a început în anul 2017, și timpul scurs de la pronunțarea încheierii din 24 noiembrie 2009, reclamantul susține că ar fi obținut recuperarea integrală a creanței sale în cazul în care această încheiere (a se vedea paragraful 2 *supra*) n-ar fi fost casată.

20. Referitor la prejudiciul moral pe care reclamantul consideră că l-a suferit, el solicită 6 000 EUR.

21. Reclamantul a solicitat, de asemenea, 2 500 de euro pentru costurile și cheltuielile pe care pretinde că le-a suportat în cadrul procedurilor în fața Curții. El a prezentat copii ale bonurilor de plată și contractul de asistență juridică.

22. Guvernul a contestat aceste sume.

23. Curtea consideră că informațiile de care dispune nu îi permit să stabilească faptul că, în absența casării încheierii din 24 noiembrie 2009, reclamantului i s-ar fi rambursat integral creanța sa. Curtea consideră că nu este de competența sa să speculeze asupra acestui aspect (a se vedea, *mutatis mutandis*, *S.C. Bartolo Prod Com SRL și Botomei v. România*, nr. 16294/03, § 60, 21 februarie 2012). În consecință, Curtea nu poate concluziona că există o legătură de cauzalitate între încălcările constatate și prejudiciul material pretins de către reclamant. Prin urmare, ea respinge pretenția privind prejudiciul material.

24. Pe de altă parte, ea consideră că reclamantul a suferit un prejudiciu moral ca urmare a casării încheierii definitive pronunțate în favoarea sa și îi acordă suma de 2 000 de euro în acest sens, plus orice taxă care poate fi percepută la această sumă.

25. În sfârșit, având în vedere documentele de care dispune și jurisprudența sa, Curtea consideră rezonabil să acorde reclamantului suma de 1 500 de euro pentru costurile și cheltuielile suportate în cadrul procedurilor în fața sa, plus orice taxă care poate fi percepută reclamantului la această sumă.

DIN ACESTE MOTIVE, CURTEA, ÎN UNANIMITATE,

1. *Declară* cererea admisibilă;
2. *Hotărăște* că a avut loc o încălcare a Articolului 6 din Convenție și a

Articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție;

3. *Hotărâște*

- a) că Statul reclamat trebuie să plătească reclamantului, în termen de trei luni, următoarele sume, care urmează a fi convertite în moneda Statului reclamat la rata aplicabilă la data efectuării transferului:
 - i. 2 000 EUR (două mii de euro), plus orice taxă care poate fi percepută, pentru prejudiciul moral;
 - ii. 1 500 EUR (una mie cinci sute de euro), plus orice taxă care poate fi percepută reclamantului, pentru costuri și cheltuieli;
- b) că, la expirarea celor trei luni menționate mai sus și până la executarea hotărârii, urmează a fi achitată o dobândă adițională sumelor de mai sus, la o rată egală cu rata dobânzii facilității de împrumut marginal practică de către Banca Centrală Europeană, aplicabilă pe parcursul acestei perioade și majorată cu trei puncte procentuale;

Redactată în limba franceză și notificată în scris la 19 noiembrie 2024, în conformitate cu Articolul 77 §§ 2 și 3 din Regulamentul Curții.

Dorothee von Arnim
Grefier adjunct

Jovan Ilievski
Președinte